

# ДЕКЛАРАЦИЈА

Ми, грађани са југословенских простора:

- Обузети тугом за невиним жртвама, настрадалим и несталим у сукобима недавног - присилног разједињавања народа на простору СФР Југославије,
- Разочарани у перспективу која се нуди у новоствореним државама и са неизмерним поштовањем према нашој заједничкој домовини Југославији,
- Радо се сећамо како су сви народи сложено и мирно живели као суграђани, пријатељи и браћа од Триглава до Ђевђелије и од Истре до Ђердапа у нашој Југославији,
- Свесни да народи Југославије потичу од Јужних Словена, да имају заједничке претке, заједнички језик, заједничко културно и историјско наслеђе, које су вековима различити спољни интереси разграђивали, наметајући различите вере и поделе у циљу лакше владавине и доминације над њима,
- Имајући у виду вишевековну тежњу Јужних Словена за заједничким животом,
- Поучени историјом и уверени у будуће обнављање Јужно-словенског заједништва на простору Балкана,
- Гајимо успомене на времена када су са нама Словенима у Југославији живели сложено и припадници различитих других народа, националних мањина, сви смо се осећали Југословенима; етничка припадност није била значајна, већ се фаворизовало братство и јединство и држављанство заједничке нам државе Југославије,
- Као југословени живели смо у заједничкој држави преко 70 година и већина нас смо рођени као југословени,
- Док смо живели сложено и заједно у Југославији цео свет нас је поштовао, осећали смо се безбедно и могли смо да путујемо у све државе света без виза (са врло малим изузецима). Образовање као и социјална сигурност били су на врло високом нивоу, а незапосленост неупоредиво нижа у односу на садашњу, станови су грађанима обезбеђивани под условима под којима то данас није могуће ни замислити,
- Југославија је уживала велики углед у свету. Њени грађани су се увек опредељивали за најнапредније идеје човечанства. Имали су на то право, јер корени овог угледа леже у чињеници да су у Југославији организовани први (народноослободилачки) покрети против фашизма. Само је Југославија имала ослобођене територије у фашизмом поробљеној Европи, а своје борбене јединице (пролетерске бригаде) конституисала је на бази

интернационализма и пуне равноправности између мушкараца и жена. Сходно томе, а решеним националним и социјалним питањем, Југославија је имала право на ауторитативан положај у целокупној међународној јавности. У вођењу спољне политике, Југославија је стечени углед и положај користила највише за даље јачање опште стабилности и правичности у свету, помагала многим државама Африке, Азије и Америке да се ослободе колонијализма и добију своју самосталност. Постала је лидер несврстаних земаља, уживала велики углед најразвијенијих и друштвено најуређенијих земаља света, са заоставштином да и данас сећање на њу изазива велике емоције.

- Данас, забринути да се овако подељени све више удаљавамо једни од других, намећу нам се разне међусобне оптужбе, свађе, нетрпеливости, раздвајања, а истовремено се на корак од нас, друге европске земље уједињују и покушавају да буду оно што смо ми већ некада били.

- Препознајемо, нарочито изван граница некадашње СФРЈ, да сви ми осећамо у души и разуму да смо Југословени, без обзира на вероисповест и тренутну формалну националну припадност и, препознајемо и то да нас дневна политика, креирана изван наших душа и места у којима живимо, приморава да се декларишемо на разне начине, да се међусобно делимо и не подносимо.

- Са жаљењем увиђамо да су нас већ поделили на Словенце, Хрвате, Бошњаци, Црногорце, Србе, Македонце, али тиме се наша трагедија не завршава, већ је изгледно да ће се деоба наставити на Горењце, Доленце, Приморце, Загорце, Личане, Славонце, Далматинце, Војвођане, Шумадинце, Косовце, Санџаклије, Дурмиторце, Херцеговце, Кумановце и ко зна на шта још, и то нажалост, сходно веома приземним или рекло би се - примитивним интересима који су завладали нашим просторима.

- Увиђамо и то, да после свега што се догодило, медији одржавају једно стање умерене и дозиране нестабилности, не би ли трајно осигурали оправданост почињених злочина и ратом стечени капитал. Таква политика, међутим, не може да води ни један - па ни наш регион у просперитет, нити да придобије симпатије светских интелектуалних кругова, а нашим садашњим државама да донесе углед какав је Југославија у свету деценијама имала. Углед се мора у свим новим изазовима поново градити, гледајући отворених очију на слабости које имамо.

- Трагедија овако широких размера може се спречити уколико увидимо да је основ новог успеха и трајне стабилности на нашим просторима - обнародовање југословенске нације, која чињенично већ постоји и коју би требало увести у правне оквире.

- Разумемо добро да уколико се будемо изјашњавали да смо југословени, можемо да будемо фактор који утиче на политику наших држава,

- Указујемо на чињеницу да САД, чији су народи етнички међусобно много различитији од наших, своје државне јединице није конституисала по тамошњим националностима, већ да су сви грађани САД по националности, Американци. Федералних јединица по националностима немају ни друге напредне државе: Канада, Аустралија, Нови Зеланд, док су Енглеска, Немачка, Француска, Шпанија, Италија, Холандија,... конституисали своје државе од народа који имају исти или чак мањи степен сличности од народа Југославије. Из наведених примера намеће се закључак да озваничавање јединствене нације омогућава трајну стабилност једне државе,

- Упознати смо да међународно право и УН признају сваком појединцу право на самоопредељење и декларисање за националност коју он жели, а да је самоопредељење једно од основних права човека на основу којег су и створене садашње државице на територији Југославије. Међутим, поред изговора привидне унутрашње воље народа за осамостаљењем, чињеница је да Југославија јос увек живи у свим незваничним сусретима наших народа на просторима СФРЈ и иностранству, у свим позитивним разменама економских и културолошких добара,

- Добро познајемо своја права и, када се будемо изјашњавали као југословени, преко својих невладиних организација, затражићемо од УН и наших парламената да се наши захтеви уваже,

- Исто тако, детаљно смо упознати са својим правима на самоопредељење по уставима својих држава на територији бивше СФР Југославије и поштоваћемо одредбе свих позитивних прописа.

## О п ш т е

1. Једно од основних права човека данас јесте и његово самоопредељење за националност. Ово право је загарантовано многим актима о правима човека Уједињених нација, регионалних организација, као што је Европска унија и другим позитивним међународним документима. Такође, устави многих држава садрже одредбе о праву грађана на национално самоопредељење, устави држава створених од југословенских република, такође. Националност изражава унутрашње опредељење човека за онај идентитет који он осећа да је његов, да њему припада и за који жели да се исказује и да се представља именом тог идентитета.

2. Сви народи Југославије припадају групи Јужних Словена и то је њихов заједнички идентитет. Јужни Словени су скоро 70 година живели у заједничкој држави Југославији. Ми, који смо данас пунолетни, сви смо рођени у Југославији. Југославија је од својих зачетака настојала да негује свест својих грађана о припадању заједничком идентитету *југословен*. У

једном историјском тренутку, Југославија није била подељена на националности, већ на географске целине, назване по називима великих река одређених региона. Чињено је то ради стварања веће свести о југословенству.

С друге стране, а у циљу лакше контроле и доминације, разни освајачи словенских простора настојали су да заваде поједине групе Словена што је имало за последицу настанак међусобних подељености, нетрпељивости, сукоба и тешких братоубилачких ратова. На основу наменски убациваних доктрина о глорификацији националности, у оквиру иначе хомогених Словена, проглашен је велики број нација. Опробани модели пренети су и на југословенске просторе где су народи почели да се раздвајају по националностима. На тај начин, створен је велики број група јужних словена са различитим називима, као Горењци, Доленци, Приморци, Загорци, Међумурци, Далматинци, Славонци, Босанци, Крајишници, Личани, Херцеговци, Црногорци, Шумадинци, Мачвани, Сремци, Банаћани, Бачвани, Крајинци, Македонци, Горани.

Истовремено, уз залагање за учвршћивање својих држава, мудре политике садашњих економски најразвијенијих земаља стварале су свест код својих држављана о интернационализму и припадању једној заједничкој нацији. На тај начин створене су нације и тамо где их никада није било. Националност је на тим подручјима друго име за држављанство. Путем државе и држављанства је створена националност «аустралијанац», «американац», «канађанин» и др. У тим државама је забрањено конституисање националности на основу етничке припадности, већ сви припадају једној националности, тј. држављанству. Националне разлике држављана тих држава се третирају само као различите етничности, али на основу тих етничности, тј. националности (кинеске, руске, шкотске, ирске, немачке, француске...) у САД, на пример, не могу се конституисати републике.

Покрет несврстаних, као и многе међудржавне регионалне лиге, конституисани су такође на интернационализму и заједничкој проблематици земаља, њихових сличних економских и политичких тежњи ка стабилизацији односа и општем просперитету и напретку.

Дубоком анализом у предочено стање, те уочавајући и признајући и сопствене и туђе историјске грешке почињене на простору Балкана, Удружење Наша Југославија залаже се за стабилизацију односа међу југословенским народима и за оснивање југословенске нације, као предуслова трајне стабилности региона Балканског полуострва.